

▼B**NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (ES)
č. 1370/2007**

ze dne 23. října 2007

**o veřejných službách v přepravě cestujících po železnici a silnici
a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1191/69 a č. 1107/70***Článek 1***Účel a oblast působnosti**

1. Účelem tohoto nařízení je definovat, jak mohou příslušné orgány v souladu s pravidly práva Společenství zasahovat do odvětví veřejné přepravy cestujících, aby zajistily poskytování služeb obecného zájmu, které jsou mimo jiné četnější, bezpečnější, kvalitnější nebo levnější než služby, které by mohly nabídnout samotné tržní mechanismy.

Za tímto účelem vymezuje toto nařízení podmínky, za nichž příslušné orgány poskytují kompenzace při ukládání nebo sjednávání závazků veřejné služby provozovatelům veřejných služeb za vzniklé náklady nebo udělují výlučná práva za plnění závazků veřejné služby.

2. Toto nařízení se vztahuje na vnitrostátní a mezinárodní provozování veřejných služeb v přepravě cestujících po železnici či jiným druhem drážní dopravy a po silnici, s výjimkou služeb, které jsou provozovány zejména z důvodu svého historického nebo turistického významu. Členské státy mohou toto nařízení použít pro veřejné služby v přepravě cestujících po vnitrozemských vodních cestách, a aniž by bylo dotčeno nařízení Rady (EHS) č. 3577/92 ze dne 7. prosince 1992 o uplatňování zásady volného pohybu služeb v námořní dopravě v členských státech (námořní kabotáž) ⁽¹⁾, teritoriálních mořských vodách.

▼M1

S výhradou souhlasu příslušných orgánů členských států, na jejichž území jsou tyto služby poskytovány, se závazky veřejné služby mohou týkat veřejných dopravních služeb na přeshraniční úrovni, včetně veřejných dopravních služeb, které uspokojují místní a regionální dopravní potřeby.

▼B

3. Toto nařízení se nepoužije na koncese na stavební práce ve smyslu čl. 1 odst. 3 písm. a) směrnice 2004/17/ES nebo čl. 1 odst. 3 směrnice 2004/18/ES.

*Článek 2***Definice**

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- a) „veřejnou přepravou cestujících“ služby v přepravě cestujících obecného hospodářského zájmu, které jsou veřejnosti nabízeny nediskriminačním způsobem a nepřetržitě;

⁽¹⁾ Úř. věst. L 364, 12.12.1992, s. 7.

▼B

- b) „příslušným orgánem“ orgán nebo skupina orgánů veřejné správy členského státu nebo členských států, jenž má pravomoc zasahovat do veřejné přepravy cestujících v dané územní oblasti, nebo jakýkoli jiný orgán mající takovou pravomoc;
- c) „příslušným místním orgánem“ příslušný orgán, jehož územní působnost není celostátní;
- d) „provozovatelem veřejných služeb“ veřejný nebo soukromý podnik nebo skupina podniků provozující veřejné služby v přepravě cestujících nebo jakýkoli jiný veřejný subjekt, který poskytuje veřejné služby v přepravě cestujících;
- e) „závazkem veřejné služby“ požadavek, který vymezi nebo stanoví příslušný orgán k zajištění veřejné služby v přepravě cestujících v obecném zájmu, který by provozovatel na základě svých vlastních obchodních zájmů bez odměny nepřevzal vůbec nebo nepřevzal ve stejném rozsahu nebo za stejných podmínek;
- f) „výlučným právem“ právo opravňující provozovatele veřejných služeb k provozování některých veřejných služeb v přepravě cestujících na určité trase, síti nebo v určité oblasti, s vyloučením dalších takových provozovatelů;
- g) „kompenzací za veřejné služby“ jakákoli výhoda, zejména finanční, kterou přímo nebo nepřímo poskytne příslušný orgán z veřejných zdrojů během období provádění závazku veřejné služby nebo v souvislosti s tímto obdobím;
- h) „přímým uzavřením smlouvy“ uzavření smlouvy o veřejných službách se stanoveným provozovatelem veřejných služeb bez jakéhokoli předchozího nabídkového řízení;
- i) „smlouvou o veřejných službách“ jeden nebo několik právně závazných aktů potvrzujících dohodu mezi příslušným orgánem a provozovatelem veřejných služeb, jejímž cílem je svěčit provozovateli veřejných služeb řízení a provozování veřejných služeb v přepravě cestujících, které spadají pod závazky veřejné služby; podle práva členského státu může smlouva rovněž sestávat z rozhodnutí přijatého příslušným orgánem:
- které má formu zvláštního zákona nebo podzákoného právního aktu nebo
 - které obsahuje podmínky, za kterých příslušný orgán poskytuje služby sám nebo jejich poskytování svěří vnitřnímu provozovateli;
- j) „vnitřním provozovatelem“ právně samostatný subjekt, nad kterým vykonává příslušný místní orgán, nebo v případě skupiny přinejmenším jeden příslušný místní orgán, kontrolu podobnou té, kterou vykonává nad svými vlastními útvary;
- k) „hodnotou“ hodnota služby, trasy, smlouvy o veřejných službách nebo režimu kompenzací pro veřejnou přepravu cestujících odpovídající celkovému odměňování, bez DPH, provozovatele nebo provozovatelů veřejných služeb, včetně jakýchkoli kompenzací, které vyplatily orgány veřejné správy, a příjmů pocházejících z prodeje jízdenek, které nejsou vráceny zpět příslušnému orgánu;

▼B

- l) „obecným pravidlem“ opatření, které se nediskriminačním způsobem použije na všechny veřejné služby v přepravě cestujících stejného druhu ve stanovené územní oblasti, za kterou odpovídá příslušný orgán;
- m) „integrovanými veřejnými službami v přepravě cestujících“ vzájemně propojené dopravní služby ve vymezené územní oblasti s jednotnou informační službou, systémem jízdného a jízdním řádem;

▼M1

- aa) „veřejnými službami v přepravě cestujících po železnici“ veřejná přeprava cestujících po železnici s výjimkou přepravy cestujících jinými druhy drážní dopravy, jako jsou metro nebo tramvaj.

*Článek 2a***Specifikace závazků veřejné služby**

1. Příslušný orgán stanoví specifikace závazků veřejné služby v oblasti poskytování veřejných služeb v přepravě cestujících a jejich oblast působnosti v souladu s čl. 2 písm. e). To zahrnuje možnost sdružit služby, jejichž výnosy pokrývají náklady, se službami, jejichž výnosy náklady nepokrývají.

Při stanovení těchto specifikací a jejich oblasti působnosti příslušný orgán v souladu s právem Unie řádně respektuje zásadu proporcionality.

Specifikace musí být v souladu s cíli politiky uvedenými v dokumentech o politice veřejné dopravy v jednotlivých členských státech.

Obsah a formát dokumentů o politice veřejné dopravy a postupy pro konzultace s příslušnými zúčastněnými stranami se stanoví v souladu s vnitrostátním právem.

2. Specifikace závazků veřejné služby a související kompenzace za čisté finanční dopady závazků veřejné služby:

- a) dosahují cílů politiky veřejné dopravy nákladově efektivním způsobem a
- b) finančně zabezpečují poskytování veřejné přepravy cestujících, v souladu s požadavky stanovenými v politice veřejné dopravy z dlouhodobého hlediska.

▼B*Článek 3***Smlouvy o veřejných službách a obecná pravidla**

1. Pokud příslušný orgán rozhodne o udělení výlučného práva nebo poskytnutí kompenzace jakékoli povahy za plnění závazků veřejné služby jím vybranému provozovateli, provede to v rámci smlouvy o veřejných službách.

2. Odchylně od odstavce 1 se na závazky veřejné služby, jejichž účelem je stanovení maximálních tarifů pro všechny cestující nebo určité kategorie cestujících, mohou vztahovat obecná pravidla. V souladu se zásadami stanovenými v člácích 4 a 6 a v příloze poskytne příslušný orgán provozovatelům veřejných služeb kompenzaci za čisté

▼B

finanční dopady, pozitivní nebo negativní, na náklady a příjmy, které vznikly při plnění tarifních závazků stanovených v obecných pravidlech způsobem, který zabraňuje nadměrnému poskytnutí kompenzací. Tím není dotčeno právo příslušných orgánů zahrnout závazky veřejné služby stanovící maximální tarify do smluv o veřejných službách.

3. Aniž jsou dotčeny články 73, 86, 87 a 88 Smlouvy, mohou členské státy vyloučit z oblasti působnosti tohoto nařízení obecná pravidla o finančních kompenzacích závazků veřejné služby, která stanovují maximální přepravní tarify pro žáky, studenty, učně a osoby s omezenou pohyblivostí. Tato obecná pravidla musí být oznámena podle článku 88 Smlouvy. U všech těchto oznámení je třeba uvést úplné informace o opatření a zejména podrobnosti o metodě výpočtu.

*Článek 4***Povinný obsah smluv o veřejných službách a obecných pravidel**

1. Smlouvy o veřejných službách a obecná pravidla musí

▼M1

a) jasně stanovit závazky veřejné služby vymezené tímto nařízením a specifikované v souladu s článkem 2a, které má provozovatel veřejných služeb plnit, a dotčené územní oblasti;

b) objektivním a transparentním způsobem předem stanovit:

i) ukazatele, na základě kterých se vypočítá platba případné kompenzace, a

ii) povahu a rozsah případných udělených výlučných práv způsobem, který zabraňuje nadměrnému poskytnutí kompenzací.

V případě smluv o veřejných službách neuzavřených v souladu s čl. 5 odst. 1, 3 nebo 3b se tyto ukazatele stanoví takovým způsobem, aby žádná kompenzace nemohla překročit částku nezbytnou k pokrytí čistého finančního dopadu na náklady a příjmy, které nastaly při plnění závazků veřejné služby, s přihlédnutím k příjmům provozovatele veřejných služeb získaným z této činnosti a přiměřenému zisku;

▼B

c) vymežit způsoby rozdělování nákladů spojených s poskytováním služeb. Tyto náklady mohou zahrnovat zejména náklady na personál a energii, poplatky za infrastrukturu, údržbu a opravu vozidel pro veřejnou dopravu, kolejových vozidel a zařízení nezbytných pro provozování služeb v přepravě cestujících, fixní náklady a přiměřený výnos z kapitálu.

2. Smlouvy o veřejných službách a obecná pravidla vymeží způsoby rozdělování příjmů z prodeje jízdenek, které si může provozovatel veřejných služeb ponechat, které mohou být vráceny příslušnému orgánu, nebo které mohou být rozděleny mezi provozovatele a tento orgán.

▼ B

3. Doba trvání smluv o veřejných službách musí být omezena a nepřekročí deset let v případě autokarové a autobusové dopravy a 15 let v případě služeb v přepravě cestujících po železnici nebo jinými druhy drážní dopravy. Doba trvání smluv o veřejných službách vztahujících se na několik druhů dopravy je omezena na 15 let, pokud doprava po železnici nebo jiné druhy drážní dopravy představují více než 50 % hodnoty příslušných služeb.

4. Pokud je to s ohledem na podmínky amortizace majetku nezbytné, může být doba trvání smlouvy o veřejných službách prodloužena až o polovinu, poskytne-li provozovatel veřejných služeb majetek, který je významný vzhledem k celkovému majetku nezbytnému k poskytování služeb v přepravě cestujících, na které se vztahuje smlouva o veřejných službách, a zároveň je spojen převážně se službami v přepravě cestujících, na které se vztahuje tato smlouva.

Je-li to odůvodněno náklady, které vyplývají ze zvláštní zeměpisné situace, může být doba trvání smluv o veřejných službách uvedená v odstavci 3 v nejbližších regionech prodloužena až o polovinu.

Je-li to odůvodněno amortizací kapitálu ve vztahu k výjimečným investicím do infrastruktury, kolejových vozidel nebo vozidel a je-li smlouva o veřejných službách uzavřena na základě spravedlivého nabídkového řízení, může mít smlouva o veřejných službách delší dobu trvání. Aby byla v tomto případě zajištěna transparentnost, předloží příslušný orgán Komise do jednoho roku od uzavření smlouvy o veřejných službách tuto smlouvu a skutečnosti odůvodňující její delší dobu trvání.

▼ M1

4a. Při plnění smluv o veřejných službách plní provozovatelé veřejných služeb platné povinnosti v oblasti sociálního a pracovního práva stanovené právem Unie, vnitrostátním právem nebo kolektivními smlouvami.

4b. Směrnice 2001/23/ES se uplatní při změně provozovatele veřejných služeb, pokud taková změna představuje převod podniku ve smyslu uvedené směrnice.

▼ B

5. Aniž je dotčeno vnitrostátní právo a právo Společenství, včetně kolektivních smluv mezi sociálními partnery, mohou příslušné orgány požadovat od vybraného provozovatele veřejných služeb, aby zaměstnancům, kteří byli dříve zaměstnáni za účelem poskytování služeb, přiznal práva, na něž by měli nárok, pokud by došlo k jejich převodu ve smyslu směrnice 2001/23/ES. Pokud vyžadují příslušné orgány po provozovatelích veřejných služeb, aby splnili určité sociální normy, uvedou v dokumentech nabídkového řízení a ve smlouvách o veřejných službách seznam dotyčného personálu a transparentní podrobnosti o jejich smluvních právech a podmínky, za jakých jsou zaměstnanci považováni za spojené se službami.

▼ M1

6. Pokud příslušné orgány v souladu s vnitrostátním právem vyžadují, aby provozovatelé veřejných služeb splňovali určité normy kvality a sociální normy, nebo stanovují sociální a kvalitativní kritéria, musí být tyto normy a kritéria zahrnuty v dokumentaci nabídkového

▼ M1

řízení a ve smlouvách o veřejných službách. Při současném dodržování směrnice 2001/23/ES musí taková dokumentace nabídkového řízení a smlouvy o veřejných službách případně rovněž obsahovat informace o právech a povinnostech týkajících se převodu zaměstnanců přijatých předchozím provozovatelem.

▼ B

7. Dokumentace nabídkového řízení a smlouvy o veřejných službách musí být transparentní, pokud jde o možnost a případně míru použití subdodávek. Pokud se subdodávky použijí, je provozovatel pověřený řízením a provozováním veřejných služeb v přepravě cestujících podle tohoto nařízení povinen poskytovat převážnou část veřejných služeb v přepravě cestujících sám. Smlouva o veřejných službách, která současně pokrývá návrh, budování a provozování veřejných služeb v přepravě cestujících, může povolit plné využívání subdodávek při provozování těchto služeb. Smlouva o veřejných službách stanoví v souladu s vnitrostátním právem a právem Společenství podmínky, které platí pro subdodávky.

▼ M1

8. Smlouvy o veřejných službách musí po provozovateli vyžadovat, aby poskytl příslušnému orgánu informace nezbytné pro uzavření smluv o veřejných službách, přičemž se zajistí legitimní ochrana důvěrných obchodních informací. Příslušné orgány všem zúčastněným stranám poskytnou příslušné informace k přípravě nabídky v rámci nabídkového řízení, přičemž zajistí legitimní ochranu důvěrných obchodních informací. Tyto informace zahrnují údaje o poptávce cestujících, jízdném, nákladech a příjmech souvisejících s veřejnou přepravou cestujících, která je předmětem nabídkového řízení, a podrobnosti o specifikacích infrastruktury, jež jsou důležité pro provoz požadovaných vozidel nebo kolejových vozidel, aby zúčastněné strany mohly na základě dobré informovanosti vypracovat obchodní plány. Provozovatelé železniční infrastruktury podporují příslušné orgány při poskytování všech příslušných specifikací infrastruktury. Nesoulad s výše uvedenými ustanoveními podléhá právnímu přezkumu podle čl. 5 odst. 7.

▼ B*Článek 5***Uzavírání smluv o veřejných službách**

1. Smlouvy o veřejných službách se uzavírají v souladu s pravidly stanovenými tímto nařízením. Zakázky na služby nebo veřejné zakázky na služby, jak jsou definovány ve směrnici 2004/17/ES nebo ve směrnici 2004/18/ES, v přepravě cestujících autobusem či tramvají se však zadávají v souladu s postupy stanovenými podle uvedených směrnic, pokud tyto smlouvy nemají podobu koncesí na služby, jak jsou definovány v uvedených směrnících. Mají-li být smlouvy uzavřeny v souladu se směrnicemi 2004/17/ES nebo 2004/18/ES, nepoužijí se odstavce 2 až 6 tohoto článku.

▼ M1

2. Není-li to vnitrostátním právem zakázáno, může kterýkoli příslušný místní orgán, bez ohledu na to, zda se jedná o samostatný orgán nebo skupinu orgánů poskytujících integrované veřejné služby v přepravě cestujících, rozhodnout o tom, že bude veřejné služby

▼ M1

v přepravě cestujících poskytovat sám, nebo že uzavře smlouvu o veřejných službách přímo s právně samostatným subjektem, nad kterým příslušný místní orgán, nebo v případě skupiny přinejmenším jeden příslušný místní orgán, vykonává kontrolu podobnou té, kterou vykonává nad svými vlastními útvary.

V případě veřejných služeb v přepravě cestujících po železnici může být skupina orgánů uvedená v prvním pododstavci tvořena pouze příslušnými místními orgány, jejichž zeměpisná oblast působnosti není celostátní. Veřejné služby v přepravě cestujících nebo smlouvy o veřejných službách uvedené v prvním pododstavci se mohou týkat pouze dopravních potřeb městských aglomerací či venkovských oblastí.

Pokud příslušný místní orgán přijme takové rozhodnutí, platí následující:

▼ B

- a) za účelem určení, zda příslušný místní orgán vykonává takovou kontrolu, je třeba vzít v úvahu faktory jako míra zastoupení ve správních, řídicích nebo dozorčích orgánech, související upřesnění ve stanovách, vlastnictví, skutečný vliv a kontrola nad strategickými rozhodnutími a jednotlivými rozhodnutími v rámci řízení. V souladu s právem Společenství není stoprocentní vlastnictví příslušným orgánem veřejné správy, zejména v případě partnerství veřejného a soukromého sektoru, nezbytnou podmínkou určení, že jde o kontrolu ve smyslu tohoto odstavce, převažuje-li veřejný vliv a může-li být kontrola určena podle jiného hlediska;
- b) podmínkou pro použití tohoto odstavce je, že vnitřní provozovatel a všechny subjekty, které tento provozovatel může být i minimálně ovlivňovat, vykonává svou činnost ve veřejné přepravě cestujících na území v působnosti příslušného místního orgánu, bez ohledu na jakékoli vnější linky nebo jiné vedlejší části dané činnosti zasahující do území v působnosti sousedních příslušných místních orgánů, a neúčastní se nabídkových řízení týkajících se poskytování veřejných služeb v přepravě cestujících organizovaných mimo území v působnosti příslušného místního orgánu;
- c) bez ohledu na písmeno b) se vnitřní provozovatel může účastnit spravedlivých nabídkových řízení dva roky před skončením s ním přímo uzavřené smlouvy o veřejných službách za podmínky, že bylo přijato konečné rozhodnutí podřídit veřejné služby v přepravě cestujících zahrnuté ve smlouvě s vnitřním provozovatelem spravedlivému nabídkovému řízení a s vnitřním provozovatelem nebyla přímo uzavřena žádná jiná smlouva o veřejných službách;
- d) v případě neexistence příslušného místního orgánu se písmena a), b) a c) použijí na vnitrostátní orgán ve prospěch územní oblasti, která není celostátní, za podmínky, že se vnitřní provozovatel neúčastní nabídkových řízení týkajících se poskytování veřejných služeb v přepravě cestujících organizovaných mimo oblast, pro kterou byla smlouva o veřejných službách uzavřena;
- e) pokud přichází v úvahu využití subdodávek podle čl. 4 odst. 7, je vnitřní provozovatel povinen poskytovat převážnou část veřejných služeb v přepravě cestujících sám.

▼ M1

3. Každý příslušný orgán, který se obrátí na třetí osobu jinou, než je vnitřní provozovatel, musí uzavřít smlouvy o veřejných službách na základě nabídkového řízení, s výjimkou případů uvedených v odstavcích 3a, 4, 4a, 4b, 5 a 6. Postup přijatý pro nabídkové řízení musí být

▼ **M1**

otevřený všem provozovatelům, spravedlivý a musí dodržovat zásady transparentnosti a zákazu diskriminace. Po předložení nabídek a případném předběžném výběru může dojít za dodržení uvedených zásad k vyjednávání, jejichž účelem je upřesnit, jak nejlépe splnit specifické nebo komplexní požadavky.

3a. Není-li to zakázáno vnitrostátním právem, může příslušný orgán, pokud jde o smlouvy o veřejných službách v oblasti veřejných služeb v přepravě cestujících po železnici uzavírané na základě nabídkového řízení, rozhodnout o přechodném uzavírání nových smluv přímo, pokud má za to, že přímé uzavření je odůvodněno mimořádnými okolnostmi. Mezi takové mimořádné okolnosti patří tyto situace:

— dotčený příslušný orgán nebo jiné příslušné orgány již pořádají několik nabídkových řízení, což by mohlo ovlivnit počet a kvalitu nabídek, jež by mohly být předloženy, pokud by daná smlouva byla zadána v nabídkovém řízení, nebo

— je zapotřebí změnit oblast působnosti jedné nebo více smluv o veřejných službách za účelem optimalizace poskytování veřejných služeb.

Příslušný orgán vydá odůvodněné rozhodnutí a bez zbytečného odkladu o něm informuje Komisi.

Doba trvání smluv uzavřených podle tohoto odstavce musí být přiměřená mimořádným okolnostem a v žádném případě nesmí překročit 5 let.

Příslušný orgán tyto smlouvy zveřejní. Zohlední přitom legitimní ochranu důvěrných obchodních informací a obchodních zájmů.

Následné smlouvy, které se týkají stejných závazků veřejné služby, nesmí být uzavřeny na základě tohoto ustanovení.

3b. Při použití odstavce 3 mohou příslušné orgány rozhodnout o použití následujícího postupu:

Příslušné orgány mohou zveřejnit svůj záměr uzavřít smlouvu o veřejných službách v oblasti veřejných služeb v přepravě cestujících po železnici oznámením zveřejněným v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Oznámení obsahuje podrobný popis služeb, které jsou předmětem uzavírané smlouvy, jakož i typ a dobu trvání smlouvy.

Provozovatelé mohou vyjádřit svůj zájem ve lhůtě stanovené příslušným orgánem, která nesmí být kratší než 60 dní od zveřejnění výše uvedeného oznámení.

Pokud po uplynutí této doby:

- a) vyjádřil svůj zájem účastnit se řízení na uzavření smlouvy o veřejných službách pouze jeden provozovatel;
- b) tento provozovatel řádně prokázal, že bude skutečně schopen poskytovat dopravní služby v souladu se závazky stanovenými ve smlouvě o veřejných službách;

▼ M1

- c) neexistence hospodářské soutěže není výsledkem umělého zúžení parametrů veřejné zakázky a
- d) neexistuje žádná vhodná alternativa,

mohou příslušné orgány začít jednání s tímto provozovatelem za účelem uzavření smlouvy bez dalšího uveřejňování otevřeného nabídkového řízení.

4. Není-li to zakázáno vnitrostátním právem, může příslušný orgán rozhodnout o přímém uzavření smluv o veřejných službách:

- a) pokud se jejich průměrná roční hodnota odhaduje na méně než 1 000 000 EUR, nebo méně než 7 500 000 EUR v případě smlouvy o veřejných službách zahrnující veřejné služby v přepravě cestujících po železnici, nebo
- b) pokud se ročně týkají poskytování méně než 300 000 kilometrů veřejných služeb v přepravě cestujících, nebo méně než 500 000 kilometrů v případě smlouvy o veřejných službách zahrnující veřejné služby v přepravě cestujících po železnici.

V případě smlouvy o veřejných službách uzavřené přímo s malým nebo středním podnikem, který provozuje maximálně 23 silničních vozidel, mohou být tyto prahy navýšeny buď na průměrnou roční odhadovanou hodnotu nižší než 2 000 000 EUR, nebo na poskytování méně než 600 000 kilometrů veřejných služeb v přepravě cestujících ročně.

4a. Není-li to zakázáno vnitrostátním právem, může příslušný orgán rozhodnout o přímém uzavření smlouvy o veřejných službách v oblasti veřejných služeb v přepravě cestujících po železnici, pokud:

- a) se domnívá, že přímé uzavření je odůvodněno příslušnými strukturálními a geografickými charakteristikami dotčeného trhu a sítě, zejména velikostí, charakteristikou poptávky, složitostí sítě, technickou a zeměpisnou izolací, jakož i službami, jichž se smlouva týká, a
- b) taková smlouva by vedla ke zlepšení kvality služeb či nákladové efektivity v porovnání s dříve uzavřenou smlouvou o veřejných službách.

Na tomto základě zveřejní příslušný orgán odůvodněné rozhodnutí a informuje o něm Komisi do jednoho měsíce po jeho zveřejnění. Příslušný orgán může přistoupit k zadání zakázky.

Má se za to, že členské státy, u nichž se k 24. prosinci 2017 jedná o maximální roční tržní objem nižší než 23 milionů vlakových kilometrů a které mají pouze jeden příslušný orgán na celostátní úrovni a jednu smlouvu o veřejných službách, která se vztahuje na celou síť, splňují podmínky stanovené v písm. a). Rozhodne-li se příslušný orgán některého z těchto členských států uzavřít smlouvu o veřejných službách přímo, informuje o tom dotčený členský stát Komisi. Spojené království se může rozhodnout, že tento pododstavec uplatní na Severní Irsko.

▼ M1

Pokud se příslušný orgán rozhodne uzavřít smlouvu o veřejných službách přímo, stanoví měřitelné, transparentní a ověřitelné požadavky na výkonnost. Tyto požadavky jsou zahrnuty ve smlouvě.

Výkonnostní požadavky se vztahují zejména na přesnost služeb, četnost provozu vlaků, kvalitu železničních kolejových vozidel a přepravní kapacitu pro cestující.

Smlouva musí obsahovat konkrétní ukazatele výkonnosti, které příslušnému orgánu umožní provádět pravidelná hodnocení. Smlouva musí rovněž zahrnovat účinná a odrazující opatření, která mají být použita v případě, že železniční podnik požadavky na výkonnost nespĺňuje.

Příslušný orgán pravidelně vyhodnocuje, zda železniční podnik dosáhl svých cílů za účelem splnění požadavků na celkovou výkonnost uvedených ve smlouvě, a tato zjištění zveřejňuje. Taková pravidelná hodnocení se provádějí alespoň jednou za pět let. Příslušný orgán přijme vhodná a včasná opatření, včetně uložení účinných a odrazujících smluvních sankcí, není-li požadovaného zlepšení kvality služeb či nákladové efektivity dosaženo. Příslušný orgán může kdykoli zcela nebo zčásti pozastavit či ukončit smlouvu uzavřenou podle tohoto ustanovení, pokud provozovatel nespĺňuje požadavky na výkonnost.

4b. Není-li to zakázáno vnitrostátním právem, může příslušný orgán rozhodnout o přímém uzavření smluv o veřejných službách v oblasti veřejných služeb v přepravě cestujících po železnici, pokud se týkají pouze poskytování služeb přepravy cestujících po železnici provozovatelem, jenž současně spravuje celou železniční infrastrukturu, na níž jsou služby poskytovány, nebo její významnou část a tato infrastruktura je vyloučena z použití článků 7, 7a, 7b, 7c, 7d, 8 a 13 a kapitoly IV směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ⁽¹⁾ v souladu s čl. 2 odst. 3 písm. a) nebo b) uvedené směrnice.

Odchylně od čl. 4 odst. 3 nepřesáhne doba trvání smluv uzavřených přímo podle tohoto odstavce a odstavce 4a tohoto článku deset let, pokud se nepoužije čl. 4 odst. 4.

Smlouvy uzavřené v souladu s tímto odstavcem a odstavcem 4a se zveřejní, přičemž se zohlední legitimní ochrana důvěrných obchodních informací a obchodních zájmů.

5. V případě přerušení poskytování služeb nebo v případě bezprostředního rizika vzniku takové situace může příslušný orgán přijmout mimořádná opatření.

Tato mimořádná opatření mají podobu přímého uzavření nebo formální dohody o prodloužení smlouvy o veřejných službách nebo požadavku vykonat určité závazky veřejné služby. Provozovatel veřejných služeb má právo odvolat se proti rozhodnutí o uložení povinnosti vykonat určité závazky veřejné služby. Doba, na jakou je smlouva o veřejných službách uzavřena, prodloužena nebo uložena prostřednictvím mimořádných opatření, nepřesáhne dva roky.

⁽¹⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/34/EU ze dne 21. listopadu 2012 o vytvoření jednotného evropského železničního prostoru (Úř. věst. L 343, 14.12.2012, s. 32).

▼ B

6. Není-li to zakázáno vnitrostátním právem, mohou příslušné orgány rozhodnout o přímém uzavření smluv o veřejných službách, pokud se týkají přepravy po železnici, s výjimkou jiných druhů drážní dopravy, jako jsou metro nebo tramvaj. Odchylně od čl. 4 odst. 3 nesmí být takové smlouvy uzavřeny na dobu delší deseti let, pokud se nepoužije čl. 4 odst. 4.

▼ M1

6a. Příslušné orgány mohou v zájmu zvýšení hospodářské soutěže mezi železničními podniky rozhodnout, že smlouvy na veřejné služby v přepravě cestujících po železnici, jež se vztahují na části stejné sítě nebo soubor tras, mají být uzavřeny s různými železničními podniky. Za tímto účelem mohou příslušné orgány před zahájením nabídkového řízení rozhodnout o omezení počtu smluv, které mají být uzavřeny s tímž železničním podnikem.

▼ B

7. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby zajistily, že rozhodnutí přijatá podle odstavců 2 až 6 budou moci být účinně a rychle přezkoumána na požádání osoby, která má nebo měla zájem o uzavření konkrétní smlouvy a která byla poškozena nebo které hrozí, že bude poškozena předpokládaným porušením, a to na základě toho, že taková rozhodnutí porušila právní předpisy Společenství nebo vnitrostátní právní předpisy, které je provádějí.

▼ M1

V případech uvedených v odstavcích 4a a 4b tato opatření zahrnují možnost požadovat posouzení odůvodněného rozhodnutí příslušného orgánu nezávislým subjektem určeným daným členským státem. Výsledek tohoto posouzení se zveřejní v souladu s vnitrostátním právem.

▼ B

Pokud subjekty příslušnými pro přezkoumání řízení nejsou soudy, musí být vždy jejich rozhodnutí písemně odůvodněna. Dále musí být v takovém případě přijata taková opatření, aby jakékoli domnělé nezákonné opatření přezkoumávajícího subjektu nebo jakákoli domnělá chyba při výkonu jemu svěřených pravomocí mohly podléhat soudnímu přezkumu nebo přezkumu jiným subjektem, jenž je soudem ve smyslu článku 234 Smlouvy a je nezávislý jak na orgánu uzavírajícím smlouvu, tak na subjektu provádějícím přezkum.

▼ M1*Článek 5a***Železniční kolejová vozidla**

1. S cílem zahájit nabídkové řízení příslušné orgány vyhodnotí, zda je třeba přijmout opatření k zajištění účinného a nediskriminačního přístupu k vhodným kolejovým vozidlům. Takové hodnocení zohlední, zda jsou na příslušném trhu přítomny leasingové společnosti, které poskytují pronájem kolejových vozidel, nebo jiní tržní aktéři poskytující pronájem kolejových vozidel. Hodnotící zpráva se zpřístupní veřejnosti.

2. Příslušné orgány mohou rozhodnout v souladu s vnitrostátním právem a s pravidly pro státní podporu, že přijmou vhodná opatření pro zajištění efektivního a nediskriminačního přístupu k vhodným kolejovým vozidlům. Tato opatření mohou zahrnovat:

▼ M1

- a) pořízení kolejových vozidel, která jsou používána pro plnění smlouvy o veřejných službách, příslušným orgánem s cílem dát je vybranému provozovateli veřejných služeb k dispozici za tržní cenu nebo jako součást smlouvy o veřejných službách podle čl. 4 odst. 1 písm. b), článku 6 a případně přílohy;
- b) poskytnutí záruky ze strany příslušného orgánu na financování kolejových vozidel používaných pro plnění smlouvy o veřejných službách za tržní cenu nebo jako součást smlouvy o veřejných službách podle čl. 4 odst. 1 písm. b), článku 6 a případně přílohy, včetně záruky pokrývající riziko zbytkové hodnoty;
- c) závazek příslušného orgánu uvedený ve smlouvě o veřejných službách týkající se převzetí kolejových vozidel za předem stanovených finančních podmínek na konci smlouvy za tržní cenu nebo
- d) spolupráci s dalšími příslušnými orgány za účelem vytvoření rozsáhlejšího vozového parku.

3. Jsou-li kolejová vozidla dána k dispozici novému provozovateli veřejné dopravy, příslušný orgán uvede v nabídkové dokumentaci veškeré dostupné informace o nákladech na údržbu kolejových vozidel a o jejich fyzickém stavu.

▼ B*Článek 6***Kompenzace za veřejné služby****▼ M1**

1. Všechny kompenzace související s obecným pravidlem nebo smlouvou o veřejných službách musí být v souladu s článkem 4, a to bez ohledu na způsob, jakým byla smlouva uzavřena. Jakákoli kompenzace jakékoli povahy související se smlouvou o veřejných službách neuzavřenou podle čl. 5 odst. 1, 3 nebo 3b nebo související s obecným pravidlem musí být rovněž v souladu s ustanoveními uvedenými v příloze.

▼ B

2. Na písemnou žádost Komise jí členské státy sdělí do tří měsíců nebo v jiné delší lhůtě, která může být v žádosti stanovena, veškeré informace, které Komise považuje za nezbytné pro určení, zda jsou poskytnuté kompenzace slučitelné s tímto nařízením.

*Článek 7***Zveřejnění****▼ M1**

1. Každý příslušný orgán jednou za rok zveřejní souhrnnou zprávu o závazcích veřejné služby, za něž je odpovědný. Tato zpráva zahrnuje datum zahájení a dobu trvání smluv o veřejných službách, vybrané provozovatele veřejných služeb a platby kompenzací a výlučná práva poskytnutá uvedeným provozovatelům veřejných služeb prostřednictvím kompenzace. Zpráva rozlišuje mezi autobusovou dopravou a železniční

▼ M1

dopravou, umožňuje sledovat a hodnotit výkon, kvalitu a financování sítě veřejné dopravy a v případě potřeby poskytuje informace o povaze a rozsahu jakýchkoli udělených výlučných práv. Zpráva rovněž zohledňuje cíle politiky uvedené v dokumentech o politice veřejné dopravy v daném členském státě. Členské státy usnadní centrální přístup k těmto zprávám, například prostřednictvím společného internetového portálu.

▼ B

2. Každý příslušný orgán přijme nezbytná opatření s cílem nejpozději jeden rok před zahájením nabídkového řízení nebo jeden rok před přímým uzavřením smlouvy zveřejnit v *Úředním věstníku Evropské unie* alespoň tyto informace:

- a) název a adresa příslušného orgánu;
- b) typ plánovaných smluv;
- c) služby a oblasti, na něž se možné smlouvy vztahují;

▼ M1

d) plánované datum zahájení a dobu trvání smlouvy o veřejných službách.

▼ B

Příslušné orgány mohou rozhodnout, že nezveřejní tyto informace, pokud se smlouva o veřejných službách týká poskytování méně než 50 000 kilometrů veřejných služeb v přepravě cestujících ročně.

Pokud se tyto informace po zveřejnění změní, zveřejní příslušný orgán co nejdříve opravu. Touto opravou nesmí být dotčeno datum přímého uzavření smlouvy nebo zahájení nabídkového řízení.

Tento odstavec se nepoužije na čl. 5 odst. 5.

3. V případě přímého uzavření smluv o veřejných službách v přepravě po železnici podle čl. 5 odst. 6 zveřejní příslušný orgán následující informace do jednoho roku od uzavření smluv:

- a) označení smluvní strany, její vlastnictví a v případě potřeby označení osoby nebo osob vykonávajících právní kontrolu;
- b) dobu trvání smlouvy o veřejných službách;
- c) popis služeb v přepravě cestujících, které mají být poskytovány;
- d) popis parametrů finanční kompenzace;
- e) cíle kvality, jako je přesnost a spolehlivost, a příslušné odměny a sankce;
- f) podmínky související se základním majetkem.

4. Na žádost kterékoli zúčastněné strany jí příslušný orgán předloží důvody svého rozhodnutí týkající se přímého uzavření smlouvy o veřejných službách.

▼ B*Článek 8***Přechodné období**

1. Smlouvy o veřejných službách se uzavírají v souladu s pravidly stanovenými tímto nařízením. Zakázky na služby a veřejné zakázky na služby, jak jsou definovány ve směrnici 2004/17/ES nebo 2004/18/ES, v přepravě cestujících autobusem či tramvají se zadávají v souladu s postupy stanovenými podle těchto směrnic, pokud nemají podobu koncesí na služby, jak jsou definovány v uvedených směrnicích. Mají-li být smlouvy uzavřeny v souladu se směrnicemi 2004/17/ES nebo 2004/18/ES, nepoužijí se odstavce 2 až 4 tohoto článku.

▼ M1

2. Aniž je dotčen odstavec 3:

- i) článek 5 se použije na uzavírání smluv o veřejných službách v přepravě cestujících po silnici a v přepravě jinými druhy drážní dopravy, jako jsou metro nebo tramvaj, od 3. prosince 2019,
- ii) článek 5 se použije na veřejné služby v přepravě cestujících po železnici od 3. prosince 2019,
- iii) použitelnost čl. 5 odst. 6 a čl. 7 odst. 3 skončí 25. prosince 2023.

Doba trvání smluv uzavřených podle čl. 5 odst. 6 mezi 3. prosincem 2019 a 24. prosincem 2023 nesmí překročit deset let.

Do 2. prosince 2019 přijmou členské státy opatření, aby postupně dosáhly souladu s článkem 5 a tím se vyhnuly vážným strukturálním problémům, zejména v souvislosti s přepravní kapacitou.

Do šesti měsíců od 25. prosince 2020 předloží členské státy Komisi zprávu o pokroku zdůrazňující uzavírání smluv o veřejných službách, které jsou v souladu s článkem 5. Na základě zpráv o pokroku od členských států Komise provede přezkum a případně předloží legislativní návrhy.

2a. Platnost smluv o veřejných službách v oblasti veřejných služeb v přepravě cestujících po železnici uzavřených přímo na základě jiného řízení než spravedlivého nabídkového řízení v době od 24. prosince 2017 do 2. prosince 2019 může trvat až do data jejich skončení. Odchylně od čl. 4 odst. 3 nepřesáhne doba trvání těchto smluv deset let, pokud se nepoužije čl. 4 odst. 4.

▼ B

3. Pro účely použití odstavce 2 se neberou v úvahu smlouvy o veřejných službách uzavřené v souladu s právem Společenství a vnitrostátním právem

- a) před 26. červencem 2000 na základě spravedlivého nabídkového řízení;
- b) před 26. červencem 2000 na základě jiného řízení než spravedlivého nabídkového řízení;
- c) od 26. července 2000 a přede dnem 3. prosince 2009 na základě spravedlivého nabídkového řízení;

▼ M1

d) od 26. července 2000 a přede dnem 24. prosince 2017 na základě jiného řízení než spravedlivého nabídkového řízení.

▼ B

Smlouvy uvedené v písmenu a) zůstávají v platnosti do uplynutí doby jejich platnosti. Smlouvy uvedené v písmenech b) a c) zůstávají v platnosti do uplynutí doby jejich platnosti, ale ne déle než po dobu 30 let. Smlouvy uvedené v písmenu d) zůstávají v platnosti do uplynutí doby jejich platnosti, pokud mají omezenou dobu trvání srovnatelnou s dobami trvání uvedenými v článku 4.

Smlouvy o veřejných službách zůstávají v platnosti do uplynutí doby jejich platnosti, pokud by jejich ukončení mělo nežádoucí právní nebo hospodářské dopady a pokud k tomu Komise dala svůj souhlas.

4. Aniž je dotčen odstavec 3, mohou příslušné orgány během druhé poloviny přechodného období uvedeného v odstavci 2 vyloučit z postupu uzavírání smluv prostřednictvím nabídkového řízení provozovatele veřejných služeb, kteří nemohou poskytnout důkaz, že hodnota služeb veřejné dopravy, pro které jim byla poskytnuta kompenzace nebo uděleno výlučné právo v souladu s tímto nařízením, představuje alespoň polovinu hodnoty všech služeb veřejné dopravy, pro které jim byla poskytnuta kompenzace nebo uděleno výlučné právo. Toto vyloučení se nevztahuje na provozovatele veřejných služeb, které mají být předmětem nabídkového řízení. Pro použití tohoto kritéria se neberou v úvahu smlouvy o veřejných službách uzavřené v rámci mimořádného opatření uvedeného v čl. 5 odst. 5.

Pokud příslušné orgány této možnosti využijí, postupují nediskriminačním způsobem, vyloučí všechny potenciální provozovatele veřejných služeb splňující uvedené kritérium, a uvědomí případné provozovatele o svém rozhodnutí na začátku postupu uzavírání smluv o veřejných službách.

O svém záměru použít toto ustanovení informují Komisi alespoň dva měsíce před zveřejněním výzvy k podávání nabídek.

*Článek 9***Slučitelnost se Smlouvou**

1. Kompenzace za provozování veřejných služeb v přepravě cestujících nebo za plnění tarifních závazků stanovených v obecných pravidlech vyplacené v souladu s tímto nařízením jsou slučitelné se společným trhem. Tyto kompenzace jsou osvobozeny od povinnosti předchozího oznámení podle čl. 88 odst. 3 Smlouvy.

2. Aniž jsou dotčeny články 73, 86, 87 a 88 Smlouvy, mohou členské státy i nadále poskytovat v odvětví dopravy podpory podle článku 73 Smlouvy, které odpovídají potřebě koordinovat dopravu nebo které představují náhradu za určitá plnění související s pojmem veřejné služby, jiné než ty, na které se vztahuje toto nařízení, zejména:

▼B

- a) než vstoupí v platnost společná pravidla pro rozdělování nákladů na infrastrukturu, pokud je podpora poskytnuta podnikům, jež nesou výdaje související s infrastrukturou, kterou používají, zatímco ostatní podniky takovou zátěž nenesou. Při stanovování výše takto poskytované podpory je třeba vzít v úvahu náklady na infrastrukturu, které konkurenční druhy dopravy nemusí nést;
- b) pokud je cílem podpory výzkum nebo vývoj dopravních systémů a technologií, které by byly obecně pro Společenství úspornější.

Taková podpora je omezena na fázi výzkumu a vývoje a nemůže se vztahovat na obchodní využití takových dopravních systémů a technologií.

*Článek 10***Zrušení**

1. Zrušuje se nařízení (EHS) č. 1191/69. Jeho ustanovení se však po dobu tří let od vstupu tohoto nařízení v platnost nadále použijí pro veřejné služby v nákladní dopravě.
2. Zrušuje se nařízení (EHS) č. 1107/70.

*Článek 11***Zprávy**

Po skončení přechodného období uvedeného v čl. 8 odst. 2 předloží Komise zprávu o provádění tohoto nařízení a o vývoji v poskytování veřejné přepravy cestujících ve Společenství, v níž posoudí zejména vývoj v kvalitě veřejných služeb v přepravě cestujících a účinky přímého uzavírání smluv, případně spolu s vhodnými návrhy na změnu tohoto nařízení.

*Článek 12***Vstup v platnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost 3. prosince 2009.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

PŘÍLOHA

Pravidla pro kompenzaci v případech uvedených v čl. 6 odst. 1

1. Kompenzace související s přímo uzavřenými smlouvami o veřejných službách podle čl. 5 odst. 2, 4, 5 nebo 6 nebo kompenzace související s obecným pravidlem se musí vypočítat v souladu s pravidly uvedenými v této příloze.
2. Kompenzace nesmí překročit částku rovnající se čistému finančnímu dopadu, který odpovídá součtu pozitivních nebo negativních dopadů, které má plnění závazku veřejné služby na náklady a příjmy provozovatele veřejných služeb. Dopady se posoudí porovnáním situace, kdy je závazek veřejné služby splněn, se situací, která by nastala, kdyby závazek nebyl splněn. Pro účely výpočtu čistého finančního dopadu se příslušný orgán řídí tímto vzorcem:

Náklady vzniklé v souvislosti se závazkem veřejné služby nebo souborem závazků veřejné služby uloženým příslušným orgánem nebo orgány, obsažený ve smlouvě o veřejných službách nebo v obecném pravidle,

minus jakékoli kladné finanční dopady vzniklé v rámci sítě provozované v souvislosti s daným závazkem (závazky) veřejné služby,

minus zisky z tarifu nebo jakýkoli jiný příjem vzniklý při plnění daného závazku (závazků) veřejné služby,

plus přiměřený zisk,

rovná se čistý finanční dopad.

3. Plnění závazku veřejné služby může mít dopad na možné přepravní činnosti provozovatele mimo daný závazek (závazky) veřejné služby. Za účelem zabránit nadměrnému či nedostatečnému vyplácení kompenzací je proto třeba vzít při výpočtu čistého finančního dopadu v úvahu jakékoli vyčíslitelné finanční dopady na dotyčné síť provozovatele.
4. Výpočet nákladů a příjmů musí být proveden v souladu s platnými účetními a daňovými zásadami.
5. Ve snaze zvýšit transparentnost a vyhnout se křížovým dotacím v případě, kdy provozovatel veřejných služeb provozuje nejen služby, pro něž je poskytována kompenzace a které podléhají závazkům veřejné služby, ale i jiné činnosti, musí být účetnictví uvedených veřejných služeb rozděleno tak, aby splňovalo alespoň tyto podmínky:

— provozní účty pro každou z těchto činností jsou oddělené a část příslušných aktiv a fixní náklady jsou přidělovány podle platných účetních a daňových pravidel,

— všechny variabilní náklady, příslušný příspěvek na fixní náklady a přiměřený zisk spojený s jakoukoli jinou činností provozovatele veřejných služeb nemohou být za žádných okolností účtovány daným veřejným službám,

— náklady veřejných služeb jsou vyrovnávány provozními příjmy a platbami orgánů veřejné správy, aniž by byl umožněn převod příjmů do jiného odvětví činnosti provozovatele veřejných služeb.

▼ B

6. „Přiměřeným ziskem“ se rozumí míra návratnosti kapitálu, která je běžná v odvětví v daném členském státě a která musí zohledňovat riziko nebo neexistenci rizika pro provozovatele veřejných služeb z důvodu zásahu orgánu veřejné správy.
7. Způsob kompenzace musí podporovat udržování nebo rozvíjení
 - účinného řízení ze strany provozovatele veřejných služeb, které může být předmětem objektivního hodnocení, a
 - poskytování služeb v přepravě cestujících dostatečné kvality.